

TOMASZ KRYWAN

ZWOLNIENIE PODMIOTOWE Z VAT

Jak stosować zwolnienie z VAT ze względu na wartość sprzedaży – odpowiedzi na pytania

1. Jak dokonać wyboru zwolnienia	3
1.1. Czy wybór zwolnienia należy zgłosić w urzędzie skarbowym?	3
1.2. Czy można wybrać zwolnienie podmiotowe „wstecz”, tj. za okres przypadający przed zgłoszeniem tego faktu w urzędzie skarbowym?	4
1.3. Kiedy można ponownie wybrać zwolnienie podmiotowe?	4
1.4. Jak należy postąpić, gdy organ podatkowy w trakcie kontroli stwierdzi, że podatnik utracił prawo do zwolnienia kilka lat temu?	4
2. Jak obliczać limit zwolnienia	4
2.1. Jak obliczyć limit uprawniający do zwolnienia podmiotowego?	4
2.2. Czy do limitu zwolnienia podmiotowego należy wliczać całą wartość sprzedaży podatnika?	5
2.3. Jak należy obliczać limit w przypadku zmian zakresu prowadzenia działalności	6
2.4. Czy przychód z najmu prywatnego mieszkania należy doliczać do limitu zwolnienia podmiotowego?	6
2.5. Jak ustalić limit zwolnienia w związku z prowadzeniem stołówki szkolnej?	7
3. Kto ma prawo korzystać ze zwolnienia podmiotowego	8
3.1. Kto nie może korzystać ze zwolnienia podmiotowego?	8
3.2. Kiedy podatnik może stracić prawo do zwolnienia podmiotowego?	8
3.3. Czy dokonując sprzedaży samochodu, podatnik traci prawo do zwolnienia podmiotowego?	9
3.4. Czy osoba, która zadeklarowała, że będzie wykonywała usługi doradcze, ale faktycznie ich nie wykonuje, ma prawo korzystać ze zwolnienia podmiotowego?	9
3.5. Czy biuro rachunkowe może skorzystać ze zwolnienia podmiotowego?	9
3.6. Czy sprzedając nieruchomość, np. lokal użytkowy, podatnik traci prawo do zwolnienia?	10
3.7. Czy rozpoczynając sprzedaż lodów z domieszką alkoholu, można utracić prawo do zwolnienia?	10
3.8. Czy prowadząc sprzedaż wysyłkową, można korzystać ze zwolnienia?	10
3.9. Czy wykonując usługi audytu, podatnik może skorzystać ze zwolnienia podmiotowego?	10
3.10. Czy pośrednik w handlu nieruchomościami może skorzystać ze zwolnienia podmiotowego?	11
3.11. Czy rzeczoznawca majątkowy ma prawo do zwolnienia podmiotowego?	11
3.12. Czy sprzedając zegarki (z udziałem oraz bez udziału metali szlachetnych), można korzystać ze zwolnienia z VAT?	11
3.13. Czy biegły sądowy może korzystać ze zwolnienia podmiotowego?	12
3.14. Czy udział w transakcji wewnątrzwspólnotowej powoduje utratę prawa do zwolnienia?	13
4. Czy podatnik zwolniony podmiotowo wystawia faktury i prowadzi ewidencję w kasie rejestrującej	13
4.1. Czy podatnik korzystający ze zwolnienia ma obowiązek wystawiania faktur?	13
4.2. Czy podatnik zwolniony podmiotowo może być zobowiązany do prowadzenia ewidencji sprzedaży w kasie rejestrującej?	13
4.3. Czy omyłkowe zaewidencjonowanie w kasie rejestrującej sprzedaży opodatkowanej powoduje utratę prawa do zwolnienia?	14
4.4. Czy podatnik zwolniony z VAT może odliczyć VAT naliczony z faktury zakupu wystawionej za okres, w której był podatnikiem czynnym?	14

RAPORT MONITORA KSIĘGOWEGO

>> zwolnienie podmiotowe, faktura VAT, kasa rejestrująca, sprzedaż, usługi doradcze, biegły sądowy, opinia rzeczoznawcy, biuro rachunkowe

1. Jak stosować zwolnienie z VAT ze względu na wartość sprzedaży – odpowiedzi na pytania

Przepisy VAT zwalniają od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatników, u których jej wartość nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 150 000 zł (art. 113 ust. 1 ustawy o VAT). W przypadku podatników rozpoczynających działalność w trakcie roku podatkowego zwolnienie ma zastosowanie, jeżeli przewidywana przez nich wartość sprzedaży nie przekroczy, w proporcji do okresu prowadzonej działalności gospodarczej w roku podatkowym, kwoty 150 000 zł (art. 113 ust. 9 ustawy o VAT). Mimo stosunkowo prostej, wydawałoby się, konstrukcji przepisów regulujących zakres zwolnienia, z jego stosowaniem wiąże się sporo problemów – od wyboru zwolnienia poczynając, poprzez kwestie związane z ustalaniem limitu, utratą prawa do zwolnienia, rezygnacją z tego prawa, powrotem do zwolnienia, a na wyłączeniu prawa do zwolnienia kończąc. W raporcie odpowiadamy na najczęściej pojawiające się pytania związane ze stosowaniem tego zwolnienia w praktyce.

Zwolnienie ze względu na wartość sprzedaży nieprzekraczającą 150 000 zł przez wiele lat miało charakter podmiotowy, a w konsekwencji nazywane było zwolnieniem podmiotowym. Teoretycznie z dniem 1 stycznia 2014 r. zwolnienie to utraciło podmiotowy charakter, gdyż obecnie obejmuje ono nie tyle podatników, ile sprzedaż dokonywaną przez podatników. Nie zmienia to faktu, że nadal zwolnienie to obejmuje podatników. Z tego powodu w dalszej części artykułu zwolnienie to będzie nazywane zwolnieniem podmiotowym. Z nazwą tą jest zresztą najczęściej utożsamiane.

1. Jak dokonać wyboru zwolnienia

1.1. Czy wybór zwolnienia należy zgłosić w urzędzie skarbowym?

Zwolnienie podmiotowe obejmuje podatników uprawnionych do korzystania z niego z mocy prawa. Wyboru tego zwolnienia nie trzeba, co do zasady, zgłaszać w urzędzie skarbowym.

Wyjątek dotyczy podatników, którzy w przeszłości utracili prawo do zwolnienia podmiotowego lub zrezygnowali z korzystania z niego. Tacy podatnicy – jeżeli korzystanie przez nich ze zwolnienia jest możliwe – wybór ten muszą zgłosić naczelnikowi urzędu skarbowego poprzez aktualizację zgłoszenia VAT-R z zaznaczonymi odpowiednimi pozycjami (przede wszystkim z zaznaczonym kwadratem w poz. 30 zgłoszenia VAT-R).

Szczególna sytuacja ma miejsce w przypadku osób fizycznych, które w przeszłości w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą utraciły prawo do zwolnienia lub zrezygnowały z niego, lecz najpóźniej w przedostatnim roku poprzedzającym dany rok podatkowy zlikwidowały działalność gospodarczą i zaprzestały wykonywania czynności podlegających opodatkowaniu. Takie osoby, podejmując ponownie działalność gospodarczą, są traktowane jak nowi podatnicy (zob. przykładowo wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 5 czerwca 2012 r., sygn. akt I FSK